

До реєстр. № 3313
від 08.04.2020

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

Комітет з питань Регламенту, депутатської етики
та організації роботи Верховної Ради України

01008, м. Київ-8, вул. М. Грушевського, 5, тел./факс: 255-49-56 E-mail: k_reglam@rada.gov.ua

№ 04-28/3-156 (75154)

" 8 " травня 2020 р.

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

ВИСНОВОК

на проект Закону України «Про внесення змін до Регламенту Верховної Ради України щодо оптимізації процедури розгляду законопроектів у другому читанні», внесений народними депутатами України Ар'євим В.І., Сюмар В.П., Павленком Р.М. (реєстр. № 3313 від 08.04.2020)

За дорученням Голови Верховної Ради України Разумкова Д.О. від 8 квітня 2020 року Комітет на засіданні 8 травня 2020 року (протокол № 35) розглянув проект Закону України «Про внесення змін до Регламенту Верховної Ради України щодо оптимізації процедури розгляду законопроектів у другому читанні», внесений народними депутатами України Ар'євим В.І., Сюмар В.П., Павленком Р.М. (реєстр. № 3313 від 08.04.2020), та висновок Головного науково-експертного управління Апарату Верховної Ради України від 28 квітня 2020 року.

Метою внесеного законопроекту, як зазначено у пояснювальній записці до нього, є «оптимізація процедури розгляду законопроектів у другому читанні та підвищення ефективності роботи парламенту».

Зокрема, зазначеним проектом Закону пропонується доповнити статтю 120 Регламенту Верховної Ради України частиною восьмою такого змісту:

«8. У випадку подання до другого читання законопроекту більш як 2000 пропозицій, поправок, Верховна Рада може прийняти процедурне рішення про розгляд відхилених головним комітетом пропозицій, поправок без обговорення. В разі ухвалення такого рішення кожна депутатська фракція, група отримує право на виступ до 10 хвилин, а позафракційні депутати, які мають зареєстровані поправки до 3 хвилин.»

Згідно з частиною третьою статті 93 Регламенту Верховної Ради України, та в межах предмета відання Комітету, визначеного Постановою Верховної Ради України «Про перелік, кількісний склад і предмети відання комітетів Верховної Ради України дев'ятого скликання» від 29 серпня

2019 року № 19-ІХ, Комітет зазначив, що законопроект (реєстр. № 3313) внесено на реєстрацію з дотриманням частини першої статті 89, частини другої статті 90 та частин першої, другої і шостої статті 91 Регламенту Верховної Ради України, за підписами осіб, які мають право законодавчої ініціативи, разом з проектом постанови, яку пропонується Верховній Раді України прийняти за результатами його розгляду, списком авторів законопроекту, пропозицією щодо кандидатури доповідача на пленарному засіданні та пояснювальною запискою.

Водночас, Комітет звернув увагу на юридичну некоректність викладення тексту поданого проекту, а саме: в чинній редакції Регламенті Верховної Ради України застосовується формулювання «подання пропозицій і поправок до законопроекту, який готується до другого читання», водночас в проекті зазначено «подання до другого читання законопроекту пропозицій, поправок». Крім того, в Регламенті Верховної Ради України застосовується визначення «депутатська фракція (депутатська група)», проте у законопроекті – «депутатська фракція, група». Також, некоректно застосовується визначення позафракційних народних депутатів України – «позафракційні депутати».

Крім цього, по суті поданого законопроекту Комітет зазначив таке.

Станом на день внесення до Верховної Ради України на реєстрацію законопроекту (реєстр. № 3313 від 08.04.2020) на розгляді Верховної Ради України знаходився підготовлений Комітетом до другого читання законопроект (реєстр. № 1043), в якому було запропоновано зміни, зокрема до частин другої та третьої статті 120 Регламенту Верховної Ради України щодо проведення обговорення як відхилених, так і врахованих головним комітетом пропозицій і поправок до законопроекту підготовленого до другого читання лише за процедурним рішенням Верховної Ради України.

Крім того, Комітет зазначив, що 16 квітня 2020 року Верховною Радою України було прийнято в другому читанні та в цілому Закон України «Про внесення змін до Регламенту Верховної Ради України щодо протидії зловживанням прав народних депутатів у ході законодавчої процедури» № 561-ІХ, який 26 квітня ц.р. набрав чинності, і цим Законом було внесено зміни до статті 119 Регламенту Верховної Ради України та доповнено Регламент Верховної Ради України новою статтею 119¹. Зазначена стаття 119¹ передбачає застосування особливої процедури розгляду законопроектів у другому читанні у разі подання до законопроекту, що готується до другого читання (крім проекту кодексу, законопроекту, що розглядається Верховною Радою України за спеціальною процедурою), пропозицій, поправок у кількості, що у п'ять разів або більше перевищує кількість статей проекту первинного законодавчого акта чи кількість пунктів проекту про внесення змін до первинних законодавчих актів, але не менш як 500 пропозицій. Особлива процедура застосовується за пропозицією, підписаною не менш як однією третьиною народних депутатів України від конституційного складу Верховної Ради України, підтриманою рішенням Верховної Ради України, прийнятим на пленарному засіданні більшістю голосів народних депутатів України від конституційного складу Верховної Ради України, за умови надання народним

депутатам України порівняльної таблиці та супровідних документів до неї. Таке рішення заноситься до протоколу пленарного засідання Верховної Ради України.

Комітет зауважив, що запропоноване у законопроекті формулювання «прийняти процедурне рішення про розгляд відхилених головним комітетом пропозицій, поправок без обговорення» викладено некоректно.

Якщо йдеться про порядок прийняття Верховною Радою України рішень з процедурних питань, то такі рішення, відповідно до частини першої статті 49 Регламенту Верховної Ради України приймаються відразу після скороченого обговорення однією третиною голосів народних депутатів України від конституційного складу Верховної Ради України. До того ж, народні депутати України – ініціатори внесення проекту Закону України (реєстр. № 3313), пропонуючи запровадження процедурного рішення у статті 120 Регламенту Верховної Ради України, не пропонують змін до зазначеної статті 49 Регламенту Верховної Ради України щодо доповнення переліку статей Регламенту Верховної Ради України, згідно з якими Верховна Рада України може прийняти рішення з процедурних питань.

В той же час, запропонована редакція «прийняти процедурне рішення про розгляд відхилених головним комітетом пропозицій, поправок без обговорення» не відповідає назві статті, оскільки стаття 120 Регламенту Верховної Ради України, до якої автори пропонують відповідні зміни, має назву «Порядок обговорення законопроектів при розгляді в другому читанні», тобто визначає саме порядок обговорення, яке тут є ключевим. До того ж, пропонується надавати слово для виступу представникам депутатських фракцій (депутатських груп) та позафракційним народним депутатам України, що вочевидь є складовою обговорення.

При розгляді законопроекту Комітетом взято до уваги зауваження Головного науково-експертного управління, яке у своєму висновку зазначає, зокрема, таке:

«У тексті проекту не визначається суб'єкт, який може ініціювати перехід до процедури розгляду пропозицій і поправок без обговорення... рішення про застосування парламентом такої процедури має прийматись або за пропозицією відповідного головного комітету, або за пропозицією, підписаною певною кількістю народних депутатів України (причому ця кількість має бути досить значною)... Не є зрозумілим порядок застосування новел проекту у поєднанні з чинними приписами статті Регламенту, до якої пропонуються зміни. Адже у ч. 2 та другому реченні ч. 3 ст. 120 Регламенту передбачено, що *за наполяганням ініціатора внесення - суб'єкта права законодавчої ініціативи може бути проведено обговорення відхилених* головним комітетом пропозицій, поправок, *та*, що за наполяганням народних депутатів може бути порушено питання про розгляд пропозиції, поправки до відповідного тексту статті законопроекту, прийнятого в першому читанні, але відсутньої у запропонованій головним комітетом редакції. Із тексту проекту незрозуміло, чи виключається застосування цих процедур у разі прийняття парламентом рішення, запропонованого у новій ч. 8.

Крім того...сформульована у проекті конструкція щодо «розгляду відхилених головним комітетом пропозицій, поправок без обговорення» не дає достатнього уявлення щодо змісту дій парламенту в рамках відповідної процедури...».

Відтак, узагальнюючий висновок Головного науково-експертного управління Апарату Верховної Ради України щодо проекту Закону України (реєстр. № 3313) полягає в тому, що за результатами розгляду у першому читанні законопроект доцільно повернути суб'єктам права законодавчої ініціативи на доопрацювання.

Проект Закону України «Про «внесення змін до Регламенту Верховної Ради України щодо оптимізації процедури розгляду законопроектів у другому читанні», внесений народними депутатами України Ар'євим В.І., Сюмар В.П., Павленком Р.М. (реєстр. № 3313 від 08.04.2020), ще не запропоновано Комітетом для включення до порядку денного третьої сесії Верховної Ради України.

Враховуючи викладене, Комітет ухвалив висновок на проект Закону України «Про внесення змін до Регламенту Верховної Ради України щодо оптимізації процедури розгляду законопроектів у другому читанні» (реєстр. № 3313), та прийняв рішення рекомендувати Верховній Раді України включити зазначений законопроект до порядку денного третьої сесії Верховної Ради України дев'ятого скликання і за результатами розгляду його у першому читанні, відповідно до пункту 3 частини першої статті 114 Регламенту Верховної Ради України, повернути суб'єктам права законодавчої ініціативи на доопрацювання.

Співдоповідачем з цього питання на пленарному засіданні Верховної Ради України визначено Голову Комітету.

Голова Комітету

КАЛЬЧЕНКО С.В.